Vlaams Parlement

stuk **32** (2012-2013) – Nr. 2
ingediend op 9 juli 2013 (2012-2013)

Rapport

van de Vlaamse Regering

over het gevoerde beleid inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap in 2012

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Piet De Bruyn

verzendcode: REG

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy.

Vaste leden:
de heer Dirk de Kort, mevrouw Griet Smaers, de heren Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;
de heren Felix Strackx, Erik Tack, Christian Verougstraete;
de heren Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij;
de heren Ludo Sannen, Bart Van Malderen;
de heren Piet De Bruyn, Matthias Diependaele;
de heer Lode Vereeck;
mevrouw Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:
de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Johan Sauwens, Peter Van Rompuy;
de heer Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de heren Marino Keulen, Bart Tommelein;
de heer Patrick Janssens, mevrouw Güler Turan;
de heren Marc Hendrickx, Jan Peumans;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:
32 (2012-2013) – Nr. 1: Rapport kas- en schuldbeheer

INHOUD

I. Inleidende uiteenzetting door de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport 4

1. Kasresultaten 4

2. Directe en geconsolideerde schuld 4

3. Gewaarborgde schuld 5

II. Bespreking 5

Gebruikte afkortingen 7

Bijlage: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be

Op dinsdag 11 juni 2013 werd in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting het rapport van de Vlaamse Regering over het door de Vlaamse Gemeenschap in 2012 gevoerde beleid inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer toegelicht en besproken. Bij zijn toelichting maakte minister Philippe Muyters gebruik van een summiere PowerPoint-presentatie die terug te vinden is op de dossierpagina van dit stuk op www.vlaamsparlement.be.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER PHILIPPE MUYTERS, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN, BEGROTING, WERK, RUIMTELIJKE ORDENING EN SPORT

Minister *Philippe Muyters* geeft in uitvoering van artikel 21 van het decreet van 7 mei 2004 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer een overzicht van het kas-, schuld- en waarborgbeheer over het jaar 2012. De belangrijkste resultaten in het rapport hebben te maken met het kasresultaat, de directe en geconsolideerde schuld en de gewaarborgde schuld.

1. Kasresultaten

De goede kasresultaten van 2011 zijn herhaald in 2012 en bevestigen volgens de minister de goede begrotingsresultaten. Voor het tweede jaar op rij is er een nettofinancieringsoverschot. Een groene volle lijn bovenaan de overeenkomstige slide geeft aan dat 195 miljoen euro in december 2012 bereikt werd. In grafiek 6 op bladzijde 14 van het rapport is dat eveneens terug te vinden, stelt de minister. Voor 2011 en 2012 ziet men in tabel 2 ook de maandelijkse evolutie van het netto te financieren saldo. Er is ook een grafiek voor 2010, 2011 en 2012. Eind 2012 lag het netto te financieren saldo 6 miljoen euro hoger dan eind 2011, van 189 naar 195 miljoen euro.

Vier keer is een dal te noteren – in januari, april, juli en oktober – door de betalingen aan het Gemeentefonds telkens de eerste maand van elk kwartaal.

2. Directe en geconsolideerde schuld

De directe en geconsolideerde schuld daalt niet langer alleen in relatieve termen, maar ook nominaal. Uit tabel 4 op bladzijde 21 blijkt dat de directe schuld eind 2012 6,4 miljard euro bedraagt, tegenover 6,6 miljard euro eind 2011. Er is meer bepaald een daling ten belope van 195 miljoen euro. De drie belangrijkste componenten van de directe schuld zijn de schuld op lange termijn, de kortetermijnschuld en de zichtrekening.

De schuld op lange termijn bedroeg eind 2012 5,008 miljard euro en is ten opzichte van eind 2011 met 587,6 miljoen euro gedaald.

In 2012 kwam een EMTN-lening van 1,25 miljard euro op vervaldag. Daarvoor is er in 2012 een nieuwe EMTN-lening opgenomen, goed voor 750 miljoen euro. Een private placement van 200 miljoen euro kwam ook op eindvervaldag en is vervangen door 115 miljoen euro aan private leningen. In de kering is daardoor een daling van de schuld op lange termijn met 585 miljoen euro te noteren. De uitstaande EMTN-leningen en private placements bedroegen eind 2012 4,67 miljard euro. Als daarbij de 220 miljoen euro van de Gemeentelijke Holding en de 3,2 miljoen euro van de Oostendse vismijn en de 115 miljoen euro van private leningen geteld worden, komt men op de 5,008 miljard euro langetermijnschuld.

De kortetermijnschuld bestond in 2012 enkel uit opnames van 363,4 miljoen euro aan Belgian commercial paper. Tegenover 2011 is de schuld op korte termijn met 142,4 miljoen euro gestegen.

De zichtrekening stond eind 2012 1,05 miljard euro negatief. Dat houdt een verslechtering in ten opzichte van eind 2011 met 219,7 miljoen euro. Dat laatste bedrag samengeteld met de 142 miljoen euro geeft de totale stijging van de kortetermijnschuld, met name 362,1 miljoen euro.

De verhouding tussen vast/vlottend bedroeg in 2012 78/22 tegenover 84/16 eind 2011. Eind 2011 lag die verhouding boven de 80/20 omwille van de overname van de leningen van de Gemeentelijke Holding. Waarom liet de Vlaamse Regering de kortetermijnschuld wat oplopen met als gevolg een lagere langetermijnschuld? Omdat KBC een aanzienlijk deel van zijn schuld in 2013 zal terugbetalen. Men wil op het moment van terugbetaling van KBC niet structureel moeten beleggen omdat er geen schuld is die kan worden afgekort. Een deel van de aflopende EMTN-uitgiftes zijn daarom opgevangen via kortetermijnschuld die bij terugbetaling door KBC vereffend kan worden.

De daling van de directe schuld is sterk genoeg om zich ook te vertalen in een daling van de geconsolideerde brutoschuld, en dat ondanks de herclassificatie door het INR/Eurostat van een aantal bedrijven. Eind 2012 lag de geconsolideerde schuld 222,5 miljoen euro lager dan eind 2011. Dat is terug te vinden op bladzijde 33 in tabel 17, meldt de minister.

3. Gewaarborgde schuld

Voor wat de gewaarborgde schuld betreft, blijven de waarborgen nagenoeg constant met een lichte stijging tot 10,727 miljard euro of een stijging met 391 miljoen euro. De op de laatste slide van de presentatie getoonde grafiek geeft duidelijk de verschillende onderdelen weer. Er zijn de waarborgen van de overheden met laag risico voor de Vlaamse overheid. De minister gaat ervan uit dat er geen overheden meer in vereffening gaan, refererend aan de Gemeentelijke Holding. De waarborgen van de overheden zijn gedaald met 65,35 miljoen euro en staan voor ongeveer 10 percent van de waarborgen. De meest risicovolle groep beslaat 9 percent en is groen ingekleurd op de slide. Het gaat om economische waarborgen, die wel met 193,2 miljoen euro afgenomen zijn. De waarborgen met onderliggend actief zijn daarentegen wel gestegen, namelijk met 650 miljoen euro. Ze worden gegeven aan VMSW, VWF en VIPA en zijn voor 78 van de 81 percent gedekt door hypotheek. De minister wil vooral de boodschap meegeven dat waarborgen zeer verschillen: er kunnen zekerheden zoals hypotheken tegenover staan, bij sommige waarborgen mag men ervan uitgaan dat de kans op uitwinning zeer klein is, wat het geval is bij waarborgen van de overheid en dan zijn er economische waarborgen, waarbij het risico wat hoger is, maar de kans op volledige uitwinning is ook daar zeer klein.

II. BESPREKING

De heer *Dirk Van Mechelen* wenst van de minister te vernemen of het klopt dat de schuldpositie sinds eind 2012 van 6,421 miljard euro opgelopen is tot 6,9 miljard euro op 30 april 2013. In dat geval gaat het immers over een vrij substantiële stijging.

Met betrekking tot de waarborgen aan lokale overheden wijst het lid erop dat met wat hier eerder tijdens de begrotingscontrole is beslist aangaande de stopzetting van de crossborderlease van de rioleringsstelsels, ongeveer 90 miljoen euro aan gewestwaarborgen wegvalt voor Sint-Niklaas, Dendermonde en Hamme. De waarborg bij de BAM blijft quasi constant met 192 miljoen euro. Zijn daar uitwinningsrisico's of staat er nog voldoende eigen vermogen tegenover, vraagt de heer Van Mechelen. Voor het project Brabo loopt de waarborg op van 47 miljoen euro in 2010 over 80 miljoen in 2011 tot 112 miljoen in 2013. Blijft die stijgende lijn zich doorzetten? Zijn er uitwinningsrisico's? De waarborg voor de stad Antwerpen is tussen 2008 en 2013 gedaald van 775 miljoen euro naar 545 miljoen euro, wat wijst op echte inspanningen, merkt het lid op.

Open Vld begrijpt niet wat de FRGE-vermelding bij de waarborgen van lokale overheden in tabel 19 betekent. Het gaat om een vrij aanzienlijke waarborg van ongeveer 88 miljoen

euro. In 2010 was dat nul, in 2011 beliep het bedrag al 58 miljoen euro en is sindsdien opgelopen tot dat punt.

De heer Van Mechelen leidt uit de rapportage ook af dat er nog geen duidelijkheid is over de impact van de pps-schoolgebouwen. Kan de minister daarover misschien meer kwijt? Heeft Eurostat ter zake al een beslissing genomen?

In een antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Lode Vereeck liet de minister weten dat er in de volgende jaren nog een stijging te verwachten viel van de gewaarborgde schuld.

De heer *Eric Van Rompuy* stelt dat het zou gaan om ongeveer 4 miljard euro in de periode 2013-2015. De toename is te vinden bij VMSW, VWF, VIPA en Gigarant. Nieuw zijn pps en de DBFM-scholenbouw. Waarop zijn die vooruitzichten gebaseerd, wil het lid weten.

Minister *Philippe Muyters* legt uit dat het Grond- en Pandendecreet ambitieuze doelstellingen formuleerde die opgenomen zijn in het regeerakkoord. Dat leidt tot grotere waarborgen. Dat zet zich zonder meer door, verzekert de minister. Hetzelfde geldt overigens voor de doelstellingen die men beoogt met het VIPA.

FRGE is het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost. De minister verklaart dat het ook de opstart omvat van programma's bij gemeenten waarvoor een waarborg wordt gegeven.

Met betrekking tot de BAM is er niets veranderd.

Voor project Brabo schat de minister het risico op uitwinning in als vrij beperkt. Het gaat om tramlijnen. De Lijn ziet hij, als overheidsinstantie, niet meteen failliet gaan.

De oorzaak van de verschillen in de vergelijking van de schuld op 31 december 2012 met de cijfers van april 2013, kan divers zijn. Het kan gaan om plots voorkomende omstandigheden. De minister heeft daarop vooralsnog niet meteen een zicht. De schuld wordt naar gewoonte vergeleken op het einde van het jaar, besluit hij. Een degelijke vergelijking is dus enkel mogelijk met de cijfers van december 2013.

De heer *Dirk Van Mechelen* stipt aan dat de oorzaak te vinden is in het feit dat de zichtrekening van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van -1,55 miljard euro evolueert naar -2,656 miljard euro. Dat zijn conjuncturele feitelijkheden, erkent het lid, al herinnert hij zich boeiende discussies ter zake.

Minister *Philippe Muyters* repliceert dat, als in juni 2013 KBC terugbetaalt en er langetermijnleningen wegvallen, die dan worden vervangen door kortetermijnleningen of zichtrekeningen. Allicht is dat de basis van die aanpassing, stelt de minister. Hij veronderstelt dat het niet-vervangen van de langetermijnleningen de oorzaak is.

De heer *Dirk Van Mechelen* merkt op dat de EMTN vermindert met 650 miljoen, maar dat de stand van de zichtrekening een verslechtering kent van ongeveer 1,6 miljard euro.

Dat is zeer wel mogelijk, stelt de *minister*.

Eric VAN ROMPUY,
voorzitter

Piet DE BRUYN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

BAM	Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel
DBFM	Design Build Finance Maintain
EMTN	euro medium term note
Eurostat	statistical office of the European Union
FRGE	Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost
INR	Instituut voor de Nationale Rekeningen
pps	publiek-private samenwerking
VIPA	Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
VMSW	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
VWF	Vlaams Woningfonds